Fra KI-regulering til teknologivalg

Harmoniserte standarder viser hvordan kravene etterleves – og Norge er med og lager dem

Lars Erik Jensen | Standard Norge
Norges medlem i den europeiske og internasjonale standardiseringen (CEN og ISO)
NOKIOS 2026

Standard Norge

EUs beslutninger blir norske teknologivalg

Fra politiske krav til anskaffelser og driftspraksis i offentlig sektor

01

EU regulerer

AI Act er et bredt, risikobasert regelverk for KI-systemer, KI-modeller og aktørene i verdikjeden.

02

Europa standardiserer

CEN og CENELEC utvikler metodene – Norge er med gjennom Standard Norge.

03

Vi tar valg

Det treffer anskaffelser, leverandørdialog og kontroll – i norske virksomheter.

Loven sier hva. Standardene sier hvordan. Valgene tas her hjemme.

Hva er en harmonisert standard?

1

Bestilt av EU

Kommisjonen gir et standardiseringsoppdrag.

2

Laget av fagfolk

I CEN og CENELEC – Norge er med gjennom Standard Norge.

3

Sitert i EU-tidende

Kommisjonen publiserer referansen.

= Følger du standarden, regnes kravet som oppfylt

Presumsjon om samsvar – for de kravene standarden dekker

Frivillig å bruke. Loven sier hva – standarden sier hvordan.

Standard Norge

Kilde: Forordning (EU) nr. 1025/2012, art. 2(1)(c); KI-forordningen art. 40

Execution of the SR: where the standards stand

1 adopted — citation in the OJ expected end of October

3 past enquiry — in comment resolution

1 in enquiry

Oppdatert: 3 på høring

6 in Commission review or WG revision

WG drafting / revision	Commission review	Enquiry	Comment resolution	Adoption & OJ citation
Transparency (WG revision) Art. 13	Data Art. 10	Human oversight Art. 14	Risk management Art. 9	Quality management (October) ✓ Art. 17
	Accuracy Art. 15	→ Bias Art. 10	Cybersecurity Art. 15	
	Robustness Art. 15		Logging Art. 12	
	Conformity assessment Art. 43			

Art. X = lovkravet i AI Act standarden skal sikre samsvar med

↑ **Kvalitetsledelse: nå sitert ✓**
= harmonisert

Simplified few of stages, skipping steps between comment resolution and Adoption.
*Every deliverable in the SR is now in the pipeline — **and the first one (almost) has reached the end of it.***

EUROPEAN ARTIFICIAL INTELLIGENCE OFFICE

Kilde: European AI Office, status oktober 2026. Grønne merker lagt til av Standard Norge: artikler i (EU) 2024/1689; EN 18286 sitert gjennom (EU) 2026/2274; høringsstatus oppdatert per 20.10.2026.

Elleve standarder – én for hvert lovkrav

Rammestandarder og serien EN 18229 – hver del knyttet til en artikkel i AI Act

EN 18286 Sitert ✓ Art. 17
Kvalitetsledelse

prEN 18228 Art. 9
Risikostyring

prEN 18285 Art. 43
Samsvarsvurdering

EN 18229 · AI system requirements

felles serie for artikkel 10 og 12–15

Art. 10		Art. 12	Art. 13	Art. 14	Art. 15		
-1	-2	-3	-4	-5	-6	-7	-8
Datasett: kvalitet og styring	Bias	Logging	Transparens	Menneskelig tilsyn	Nøyaktighet	Robusthet	Cyber-sikkerhet

Følger leverandøren standarden, **regnes lovkravet i artikkelen som oppfylt.**

Arbeidsnumre etter beslutning i CEN-CENELEC JTC 21 – nummer og titler kan endres før publisering.

Standardene kommer før kravene

EN 18286 er allerede sitert – målet er at resten er klare innen februar 2027

14.10.2026

EN 18286 sitert

Første KI-standard med presumsjon om samsvar

Mål: feb. 2027

Resten av standardene

Målet er at alle harmoniseres og siteres

2.12.2027

Høyrisikokrav gjelder

Selvstendige høyrisikosystemer (vedlegg III)

2.8.2028

Høyrisiko i produkter

KI i regulerte produkter (vedlegg I)

Når målet nås: rundt 10 måneder fra standarder til krav. Tiden til å forberede seg er nå – ikke når loven er på plass.

Kilder: Gjennomføringsbeslutning (EU) 2026/2274; Digital Omnibus om KI (2026); CEN-CENELEC. Norge: KI-loven ventes fremmet for Stortinget våren 2027.

KI-standardene får virkning langt utenfor Europa

Som med GDPR: kravene følger markedet – ikke hovedkontoret

GDPR · 2018

Gjelder alle som behandler data om personer i EU/EØS

Uansett hvor selskapet holder til (art. 3). Ble den globale malen for personvern.

AI ACT · 2024–2028

Gjelder alle som leverer KI til EU/EØS-markedet

Også selskaper i USA og Asia – og når KI-resultatet brukes i EU (art. 2).

Harmoniserte standarder er den enkleste veien til samsvar. Derfor blir de den globale oppskriften.

Kilder: KI-forordningen (EU) 2024/1689 art. 2; personvernforordningen (EU) 2016/679 art. 3.

Hva betyr dette for offentlig sektor?

Dere er oftest idriftsetter – standardene gir dere språket for å stille krav

01

Anskaffelse

Skriv funksjonelle krav som etterspør sporbarhet, kvalitet og dokumentasjon.

02

Leverandørdialog

Spør hvordan leverandøren håndterer risikostyring, logging og menneskelig tilsyn.

03

Oppfølging

Bruk standardene som referanse for evaluering, kontroll og forbedring.

Utvikler dere KI selv? Da er dere tilbyder – og kravene gjelder dere direkte.

Loven sier hva.
Standardene sier hvordan.

1. **Harmonisert = bestilt, laget, sitert.**
   Bestilt av EU, laget av fagfolk – også norske – sitert i EU-tidende.

2. **De kommer nå – bruk dem i neste anbud.**
   EN 18286 er sitert, resten er i løypa. Be leverandøren vise samsvar.

3. **Bli med i SN/K 586.**
   Standard Norges speilkomité for KI – ledet fra Digdir.

SN/K 586

Spørsmål?

Lars Erik Jensen
Standard Norge · SN/K 586
lej@standard.no

Standard Norge